

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

41. Neophyti mors mirabiliter Suavis, Colai ethnici formidabilis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

ait, pro cælo terra deseritur, suosque lecto circum adstantes videt, nec isti addebat, me plus tangunt quam si nihil ad me attinerent; nec mundi totius, perstringit grauius iactura, quam si planè in mundo non vixissem. Hos inter animi æterna spirantis affectus placidos, vitam cum voce pariter amisit sub finem anni vigesimi septimi, vel quod alij scribunt, initium sequentis. Religiosæ in Deum pietatis, & beneuolæ erga Patres hæredem reliquit filium Ioannem, qui utroque mox ceptis munere perfungi: horæ fluxerant non multæ, cum ethnica cingitur propinquorum turba, suadeturque ad iusta funebria tanti nominis vico digna, sed ritu Sinarum Bonziis committenda, domo primum eiectis, aut saltem dimissis Patribus. Responsum ex eo tulere, obisse Patrem Christianum; non decere illum exequias nisi ritu instructas Christiano; Patres illum seipso non minùs amasse; fore sibi eosdem vnice semper caros, & parentis loco singulos habiturum. Ac ne pacitati verteretur quod vacuos remitteret Bonzios, quod erat in eos impendi solitum, ad fores suarum ædium largè in pauperes erogant. Digestas interea ordo funeris à nostris quem ex iis vnus concione funebri concludit. Nec Hancei modo, sed vbicumque Sinarum fuere Christiani, parentatum est illi tanquam Patri nostrorum optimo, & legis sacrosanctæ inuictissimo defensori. Lubet hic vnum demissionis heroiæ ex laudatione illa funebri excerptum, posteris exemplo transmittere. Portabatur aliquando exaphoro per urbem, vt mos est Primatibus Mandarinis, & (quod ægrè in denso populo vitatur) in plebecum, tardiùs locum dantem lecticarij impingunt; is vel ictu attritus, vel alias dolens excanduit, & Doctorem Michaëlem probrosè ac rusticè verbis incescit contumeliosus, quæ dubio procul alius quilibet eius auctoritatis Mandarinus, repente coram verberatione sæuissima per satellites excogisset, Michaël in eum ruentes inhibuit obiurgans; & benignè, fatentem intuitus, præterit; qui placiditate illa nihil domitus, magna voce præteruecto Doctore cyma decantauit, sed nec eò vsque patientiam eius fregit, vt suis permitteret flagitioso larratori quod erat commertus pendere. Verum facti præclari rarissima gratia hæc fuit, quam Patri aperuit, animæ suæ consiliario, & ductori; sibi nempe nesci conuictiatis, maledictæ venisse gratissima, quotus enim quisque, vera mihi de me, quod disertè hic fecit, ausus esset in os obicere? absque numero alij, dum me laudant, tot gratificantur mihi mendacia quot verba.

41.
Neophyti
mors mira-
biliter Sua-
uis, Colij
ethnici for-
midabilis.

Sequuntur in rebus anni huius vicesimi septimi, trium mortes, memoria dignæ longè ab se diuersa. Prima Christiani quem Vagnonius Deo pepererat in pago Angelorum (sic illum nominat pagum) duodecim hominum millibus habitato. Magni profectò apud Deum fuisse meriti videtur cui mortem largitus est beatis eremi senibus inuidendam, etsi nondum egisset in Christianismo biennium. Sedenti enim de medio die in domus arca quam illic habebat amplam, & commodam,

vi sum

visum est repente cœlum discedere, ille vultu accenso quid hoc, in-
clamat, quod video? panduntur mihi paradisi fores; panduntur, inquam,
& ecce, Deus illinc me vocat. Si me vis Domine! præsto sum; nisi
placet fortassis tantillum differre, quoad, aiebat vir simplicissimus,
negotiola quædam ordinario; submoto ab oculis viso, regreditur intro
ex area; valere iubet quos domi habebat hospites, negotia expedit;
loco eodem postredie atque hora, vxore cum liberis adstante; idem sibi
affirmans quod pridie spectaculum obiici, seque pariter à Deo ad para-
disum inuitari; propero, ait, atque in hac voce viuendi finem fecit.
Fonus illi Vagnonius Christianis ornauit exequiis, quas vxor ethnica,
dolens ethnicorum fastui celsuras, cadauer Bonziis permisit, eerimoniis
pactis humanum. Sed is noctu in somnis, impiam feminae charitatem
vehementissime reprehendit; mandauit adibus quamprimum eijci quos
vocarat dæmonum Ministros, omnemque sacrilegi funeris instructum.
Beatum se in cœlo viuere; frustra illam eodem aspirare, nisi amplecte-
retur Christi legem cuius vnus præsidio contineretur felicitas, quam-
que ipse viuens, & moriens Dei & Patrum beneficio tenuisset; his &
similibus roborata, eam animo, ex mariti salute, eiusque monitis con-
cepit lætitiã, cui parem in vita sensisset nunquam. Extemplo itaque
Vagnonium quaerit, ac rei totius apud illum narrata serie, ritè cum filiis
baptismo lustratur; secutique sunt illam postea non pauci, quos pro-
digij fama docuit sibi maturè consulere. È contrariò Focci Fochiensis
Prouinciæ vrbe primaria, Colaui Iè, lamentabili sine vitam clausit.
Vir atioqui sapientissimus, & legis Christianæ iam inde à Riccio, vt
passim notauimus æstimator beneficus, & defensor, imo in Prouincia
sua Fochiensis, per Patrem Alenium studiosissimus propagator; senum
misericimus, & stuporis humani formidabile ostentum, qui ad suos
in cœlum compellendos inducendosque populares, acer & strenuus, fo-
ris ipse pertinaciter substitit, præferens Deo indignum esse, hominum
causa hominem fieri. Hac illum remora defixit in exitium Lucifer &
dolore Patrum non consolabili, nec ethnicus nec Christianus interit.
Trium quos proposui vltimus, pro Apostolicæ functionis egregio me-
rito longè esset pluribus dicendus quàm quæ huius anni tabulæ Macaen-
ses auarè suggerant. Vtar iis tamen, ne saltem abeat indictus, & abs-
que nomine. Fuit is P. Celsus Confalonarius natione Italus, patria
Mediolanensis, in Collegio Macaensi hoc anno defunctus, annum ægens
ætatis vnum ad septuaginta, Societatis sex & quinquaginta; ex quibus
nonem & triginta in conuersionibus Iaponum posuerat; & illic eodem
tempore annos octo tum præfuerat formandis tironibus, tum subtilioris
Theologiæ ac moralis breuiarium aliquod nostris prælegerat. Inde
Christi causa in exilium pulsus, annos duodecim Macaense Collegium
rexit. Magni vir domi, & foris exempli; cum Deo perpetuus, sui que
olor aspectum. Huius adhuc iuuenis virtutem magnificet S. Carolus
Barromeus & singularem gratiam in dicendo. Sed horum nihil sat

Mors P. Ste-
phani Con-
falonarij.